

GYMNASIUM ATHENELUM HAVO

Dyscalculiebeleid

Inleiding

Het dyscalculiebeleid op HNL is gebaseerd op Protocol Ernstige Reken en Wiskunde-problemen en Dyscalculie voortgezet onderwijs (ERWD). Voor dit beleid wordt de volgende definitie van dyscalculie gehanteerd:

Wij spreken van dyscalculie als ernstige rekenproblemen, ondanks langdurige deskundige begeleiding en zorgvuldige afstemming, hardnekkig blijken en onveranderd blijven bestaan.

In het dyscalculiebeleid wordt beschreven op welke manier HNL rekening houdt met leerlingen met dyscalculie. Bij veel leerlingen is het in het primair onderwijs al bekend als er sprake is van dyscalculie of rekenproblematiek. In een enkel geval komt dit pas tot uiting in het voortgezet onderwijs. Op het moment dat een leerling een dyscalculieverklaring heeft, worden verschillende maatregelen getroffen. Hierbij bestaan verschillen tussen onderbouw en bovenbouw.

Signalering

Op HNL wordt in de onderbouw gewerkt met een digitaal leerlingvolgsysteem. De resultaten van de leerlingvolgtoetsen van leerlingen kunnen aanleiding zijn voor extra aandacht van de vakdocent en/of mentor. Op grond van het resultaat van de nulmeting en de rekengeschiedenis in het basisonderwijs wordt de leerling ingedeeld voor steunuren rekenen en/of wiskunde. Dit wordt gedaan door de rekencoördinator, eventueel in overleg met de vakdocent en mentor.

Bij een vermoeden van dyscalculie kunnen de ouders het vrijblijvende advies krijgen de leerling te laten testen. Dit gebeurt extern door een gezondheidszorgpsycholoog of een orthopedagoog. De ouders dragen zelf zorg voor het onderzoek en de kosten zijn voor eigen rekening.

Faciliteiten

Wanneer er een officiële dyscalculieverklaring is en deze gedeeld is met de school, kan gebruik gemaakt worden van verschillende faciliteiten bij het maken van toetsen. Een dyscalculieverklaring moet opgesteld zijn door een erkende GZ-psycholoog (BIG- register), een Kinder- en Jeugdpsycholoog (register NIP) of een Orthopedagoog- generalist (register NVO). Doorgaans wordt er bij de verklaring een onderzoeksrapport afgegeven waarin suggesties staan voor compenserende faciliteiten, zoals:

- **Tijdverlenging bij toetsen en examens**

Toetsweken: De leerling krijgt extra tijd voor toetsen en zit in een apart lokaal dat bestemd is voor alle leerlingen met tijdverlenging. Bij een toets van 50 minuten krijgt de leerling 15 minuten extra tijd. Voor een toets van 100 minuten krijgt de leerling 30 minuten verlenging.

Tussentijdse toetsen: bij toetsen die buiten de toetsweken worden afgenomen kan geen extra tijd toegekend worden. De leerling maakt in dat geval minder opgaven in dezelfde toetstijd. De vermindering van opgaven zorgt ervoor dat de leerling 20% meer tijd heeft om de overblijvende opgaven te maken. De opgaven die niet gemaakt hoeven te worden zijn gemarkeerd met een sterretje (*). De normering wordt aangepast aan het aantal opgaven.

- **Gebruik rekenmachine bij toetsen**

Bij alle toetsen mogen leerlingen met dyscalculie een rekenmachine gebruiken. De school mag andere hulpmiddelen zoals een formulekaart of rekentabellen niet toestaan.

Leerlingen met een dyscalculie ontvangen een zogenoemde faciliteitenpas (F-pas) type 3. Hierdoor weten docenten en surveillanten dat de betreffende leerlingen gebruik mogen maken van bovengenoemde faciliteiten. Mocht dyscalculie gedurende de schooltijd op HNL worden gediagnosticeerd, dan moet de verklaring opgestuurd worden naar de mentor en/of zorgcoördinator. Vervolgens wordt de aanvraag voor de F-pas verwerkt en ontvangt de leerling de F-pas binnen twee weken van de mentor.

Begeleiding

De begeleiding van leerlingen vindt vooral plaats in de klas door de vakdocent. In sommige gevallen blijkt er extra ondersteuning nodig te zijn. Deze wordt gegeven in hierboven benoemde steunuren, en in uitzonderlijke gevallen in individuele begeleiding of remedial teaching.

Binnen de steunuren wordt onderscheid gemaakt tussen de vier rekendomeinen, te weten Getallen, Meten en meetkunde, Verhoudingen en Verbanden. De leerling zal hier over het algemeen voor de duur van een periode van gemiddeld 6 weken aan deelnemen.

Bij het toekennen van remedial teaching gaan wij uit van het principe dat dit alleen toegankelijk zal zijn voor de leerlingen waarbij structureel grote rekenproblemen zijn vastgesteld en waarvoor het bovengenoemde begeleidingsstelsel onvoldoende steun biedt. RT-hulp zal daarom meestal in de bovenbouw plaatsvinden. Het is aan de remedial teacher te beoordelen of een probleem al dan niet binnen school aangepakt zal kunnen worden. Bijles kan op school nadrukkelijk niet geboden worden.

Wanneer meer intensieve hulp gewenst/noodzakelijk is, zal deze extern gezocht moeten worden. Het is aan de remedial teacher en/of rekencoördinator te beoordelen of een probleem al dan niet binnen school aangepakt zal kunnen worden.

HNL probeert leerlingen met dyscalculie zo goed mogelijk te ondersteunen. Van de leerling wordt het volgende verwacht:

- De leerling is zelf verantwoordelijk voor het bij zich hebben van de faciliteitenpas;
- De leerling is zelf verantwoordelijk voor het bij zich hebben van een rekenmachine;
- De leerling maakt zo goed mogelijk gebruik van de hulpmiddelen die beschikbaar zijn;
- De leerling vraagt hulp wanneer dat nodig is.

Bronnen

- <https://www.erwd.nl>
- van Groenestijn Mieke, van Dijken Gerjan, Janson Dolf, (2012) Protocol Ernstige Reken Wiskunde-problemen en Dyscalculie VO.
- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/passend-onderwijs/vraag-en-antwoord/hoe-worden-leerlingen-met-dyscalculie-op-school-begeleid>